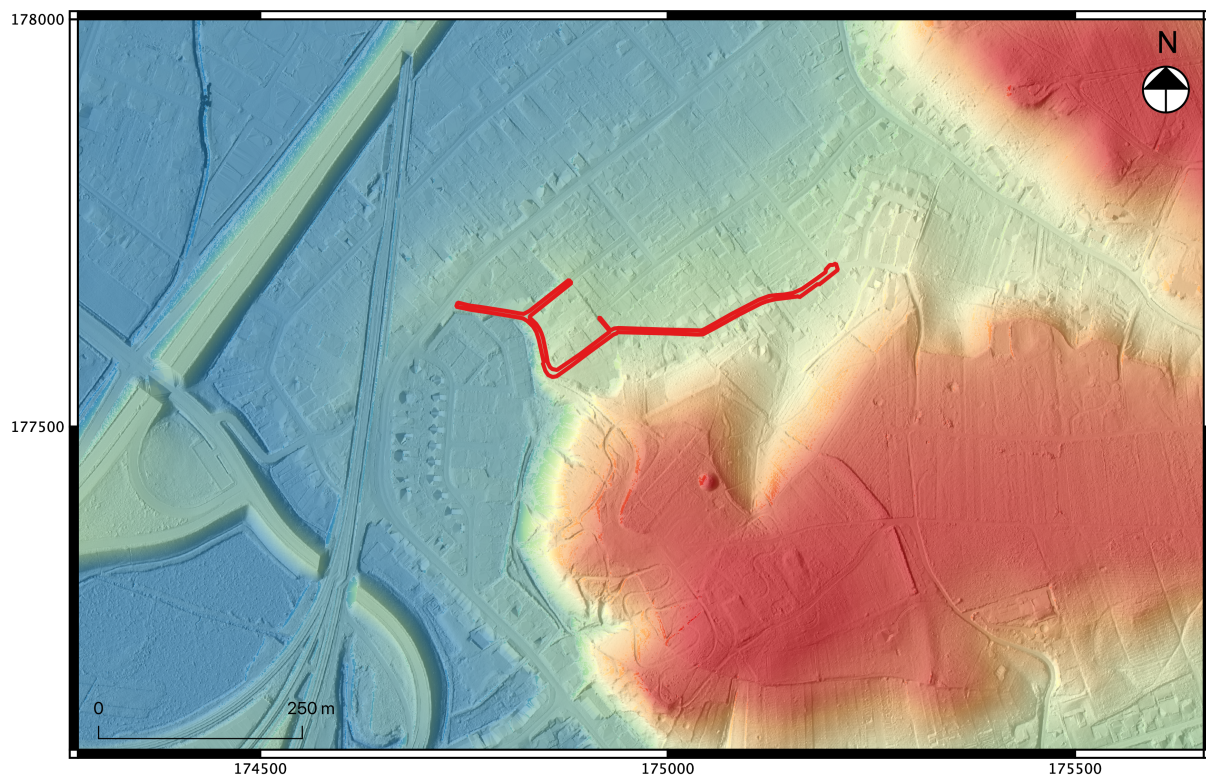

Archeologienota: Vernieuwing van de Hulsbergweg te Holsbeek

Dave Geerts
Annelies De Raymaeker

Tienen, 2021
Studiebureau Archeologie bv

Archeologienota: Vernieuwing van de Hulsbergweg te Holsbeek

**Dave Geerts
Annelies De Raymaeker**

**Tienen, 2021
Studiebureau Archeologie bv**

Colofon

Archeologienota: Vernieuwing van de Hulsbergweg te Holsbeek
--

Initiatiefnemer:	Gemeente Holsbeek
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Dave Geerts & Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Dave Geerts & Annelies De Raymaeker
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2021, Studiebureau Archeologie bv

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	2
1.1 <i>Beschrijvend gedeelte</i>	2
1.1.1 Administratieve gegevens	2
1.1.2 Archeologische voorkennis	4
1.1.3 Onderzoeksopdracht	4
1.1.4 Beschrijving geplande werken:	5
1.1.5 Werkwijze	9
1.2 <i>Assessmentrapport</i>	10
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	10
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	14
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	20
1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	25
1.2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	27
Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen	30
2.1 <i>Administratieve gegevens</i>	30
2.2 <i>Gemotiveerd advies</i>	32
2.3 <i>Programma van maatregelen</i>	33

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2021D141
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande vergunningsaanvraag (stedenbouwkundig) voor de (her)aanleg van een wegenis met een projectoppervlakte ³³ van ongeveer 3.426 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de geplande werken 1.000 m ² of meer bedraagt en de kadastrale perceeloppervlakte 3.000 m ² of meer bedraagt. (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014, en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Dave Geerts (OE/ERK/Archeoloog/2020/00035) Annelies De Raymaeker (OE/ERK/Archeoloog/2016/00148) Studiebureau Archeologie bv (OE/ERK/Archeoloog/2015/00002)
Locatie:	Holsbeek, Hulsbergweg en Bovenveld 21-27 (Fig. 2.1) Bounding box: punt 1: x = 174740 , y = 177561 punt 2: x = 175209 , y = 177700 Holsbeek, afd. 1, sectie F, openbaar terrein (Fig. 2.2)
Relevante termen:	Bureauonderzoek, metaaltijd, steentijd, Kesselberg
Bebouwde zones:	Bestaande wegenis van de Hulsbergweg en Bovenveld (Fig. 2.3)

³³ Vanwege de aard van de werken wordt in de kaarten geen gebruik gemaakt van de perceelgrenzen als projectgebied, zoals voorgeschreven in de CGP, aangezien dit de kaartjes onnodig complex maakt. Dit zal ook zo ingegeven worden in het portaal.

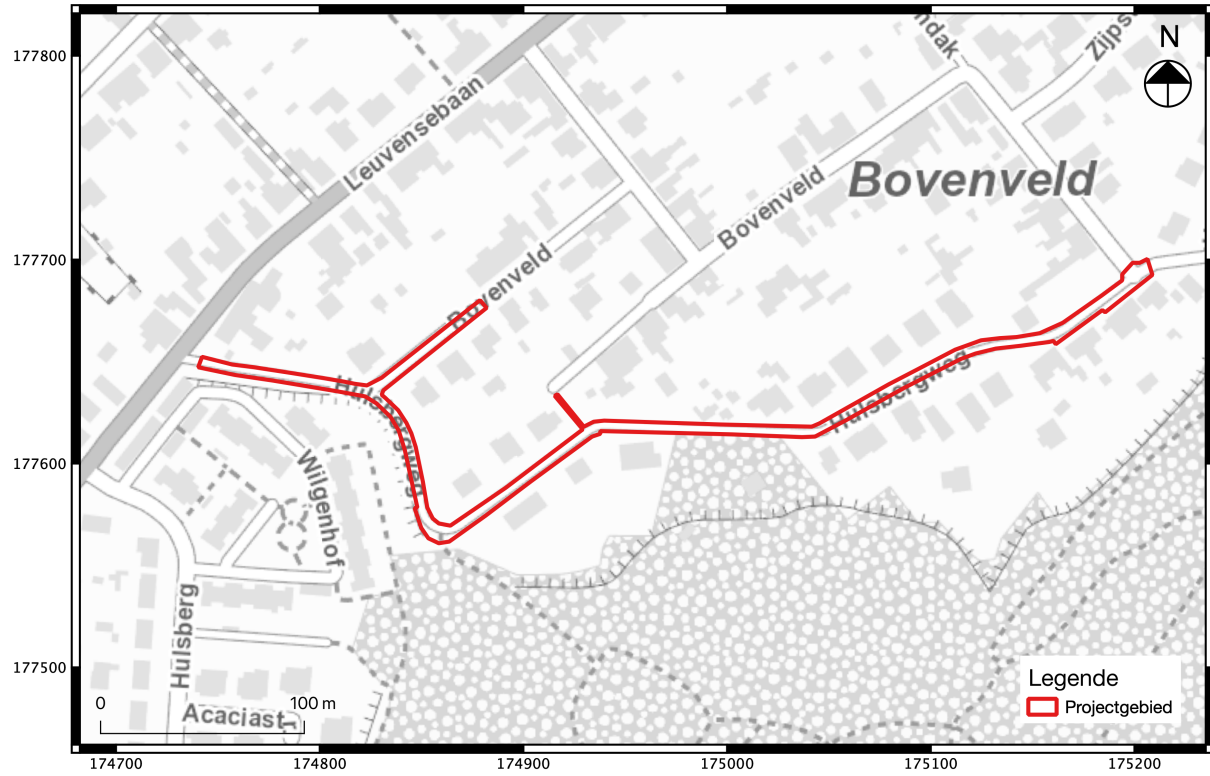

Fig. 2.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied.

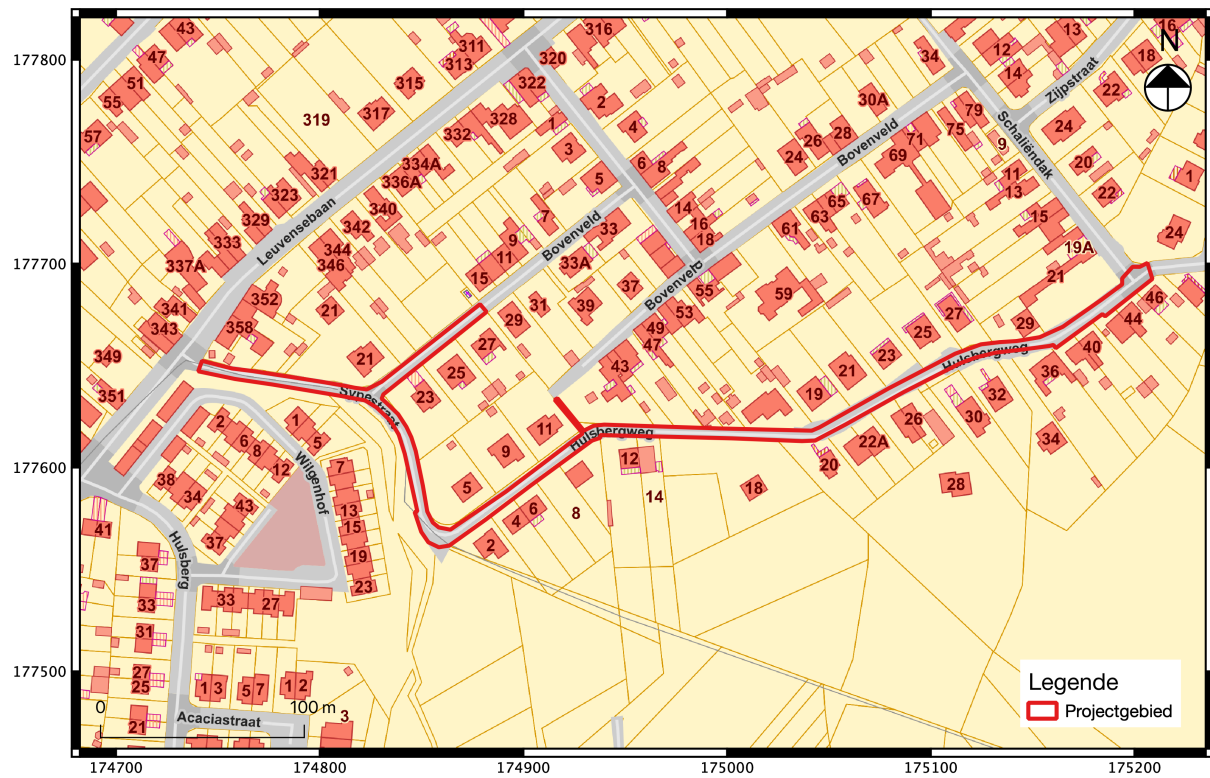

Fig. 2.2: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied.

Fig. 2.3: Luchtfoto uit 2021 met aanduiding van het projectgebied.

2.2 Gemotiveerd advies

Aan de hand van het uitgevoerde bureauonderzoek (**projectcode: 2021D141**) wordt geen verder onderzoek aanbevolen.

Op basis van de landschappelijke analyse zijn drie zones aan te wijzen met een verschillend potentieel voor de bewaring van archeologische resten (Fig. 2.4). De westelijke zone herbergt door afgravingen voor zandontginning geen landschappelijk potentieel op *in situ* archeologische waarden. De centrale zone heeft een matig landschappelijk potentieel op het aantreffen van *in situ* archeologische waarden. Hier is mogelijk een deel van originele bodem bewaard. Toch hebben hellingserosieprocessen vermoedelijk een deel van het profiel afgetopt, waardoor het originele loopoppervlak verdwenen is. Enkel een fragment van de B-horizont is vermoedelijk bewaard. In de oostelijke zone is een colluviaal pakket te verwachten die mogelijk een intacte bodem afdekt. Hier is er dus een hoger landschappelijk potentieel op het aantreffen van *in situ* archeologische waarden.

De analyse van het archeologische landschap wees uit dat in de directe nabijheid van het onderzoeksgebied vondsten werden gedaan uit verschillende periodes. Op verschillende locaties werden losse vondsten uit prehistorie aangetroffen, gaande van het midden paleolithicum tot het neolithicum. Voornamelijk de ijzertijd is goed vertegenwoordigd rondom het onderzoeksgebied. Dit heeft alles te maken met de *éperon barré*, uit de midden tot late ijzertijd, die werd aangetroffen bovenop de Kesselberg. De menselijke aanwezigheid zet zich voort in de regio tijdens de Romeinse periode. Ook archeologische waarden uit de volle middeleeuwen werden aangetroffen in omgeving van het onderzoeksgebied. De KW-linie uit WOI bevindt zich aan de andere zijde van Dijle, waardoor geen sporen uit WOI in het projectgebied verwacht worden. Op de historische kaarten werden enkel aanwijzingen gevonden voor agrarische activiteiten, onder de vorm van akkerbouw, tijdens de 18de en 19de eeuw. Het is wachten tot halverwege de 20st eeuw dat er bewoning is rondom het projectgebied. Concluderend is er in het projectgebied een archeologisch potentieel aanwezig, gaande van de prehistorie tot aan de middeleeuwen.

Hoewel dit archeologisch potentieel aanwezig is, is het sterk de vraag of er ook relevante kenniswinst te behalen valt met de uit te voeren werken. Het projectgebied is in het westen reeds voor een zeer groot deel verstoord door groeve-activiteiten en de aanleg van een weg met riolering. In de rest van het projectgebied is reeds een bestaande weg met riolering aanwezig. Ook bevinden zich langs de hedendaagse smalle weg veel verkavelingen met voortuinen waar afbakeningen (hekken, hagen,...) aanwezig zijn. De nieuwe werken omvatten de heraanleg van het wegdek (6 meter breed) en de vervanging van de bestaande riolen. Voor aanvang van de werken worden er op deze beperkte breedte van 6 meter reeds niet-vergunningsplichtige werken uitgevoerd voor nutsvoorzieningen zoals kabeltelevisie, water, gas en elektriciteit. Ook zijn er reeds een groot deel bodemversturende ingrepen uitgevoerd in het verleden voor de aanleg van nutsleidingen, rioleringen en de aanleg van voortuinen met haag- en hekwerk. De beperkte breedte van het projectgebied en de reeds grotendeels verstoorde ondergrond maken dat het ruimtelijke inzicht van de mogelijk archeologische sporen en/of artefacten zeer beperkt tot *nihil* is. In de centrale en oostelijke zone kunnen vondsten echter niet uitgesloten worden. Het mogelijke aantreffen van die vondsten zonder ruimere ruimtelijke context wegen niet op tegen de mogelijke kosten die verder onderzoek voortbrengen.

Wel dient extra aandacht te worden besteed aan de meldingsplicht bij toevalsvondsten tijdens de werken. Het aantreffen van die vondsten is niet uitgesloten en kan bijdragen aan de kennis van het archeologische landschap rondom de beschermde archeologische site van de Kesselberg.

2.3 Programma van maatregelen

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek wordt geen verder vooronderzoek voorgesteld. De locatie van het projectgebied en de aard van de geplande werken maakt dat verder onderzoek geen meerwaarde zal creëren.

De westelijke en centrale zone (Fig. 2.4) kunnen opgenomen worden als GGA. De reeds verstoorde ondergrond samen met de uit te voeren werken, maken dat in die zones geen archeologische waarden meer aanwezig zullen zijn. De oostelijke zone wordt niet opgenomen in de GGA vermits zelfs na de uitgevoerde werken er onder een colluviaal pakket van onbekende diepte nog archeologische waarden aanwezig kunnen zijn. Indien in de toekomst werken worden uitgevoerd die een beter ruimtelijk inzicht brengen (dan een wegtracé) en tot op grotere diepte gaan, kan er in die zone mogelijk nog steeds relevante kenniswinst behaald worden.

Ondanks de vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: "Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap." Deze aangifte kan gebeuren op <https://www.onroerendergoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier>.

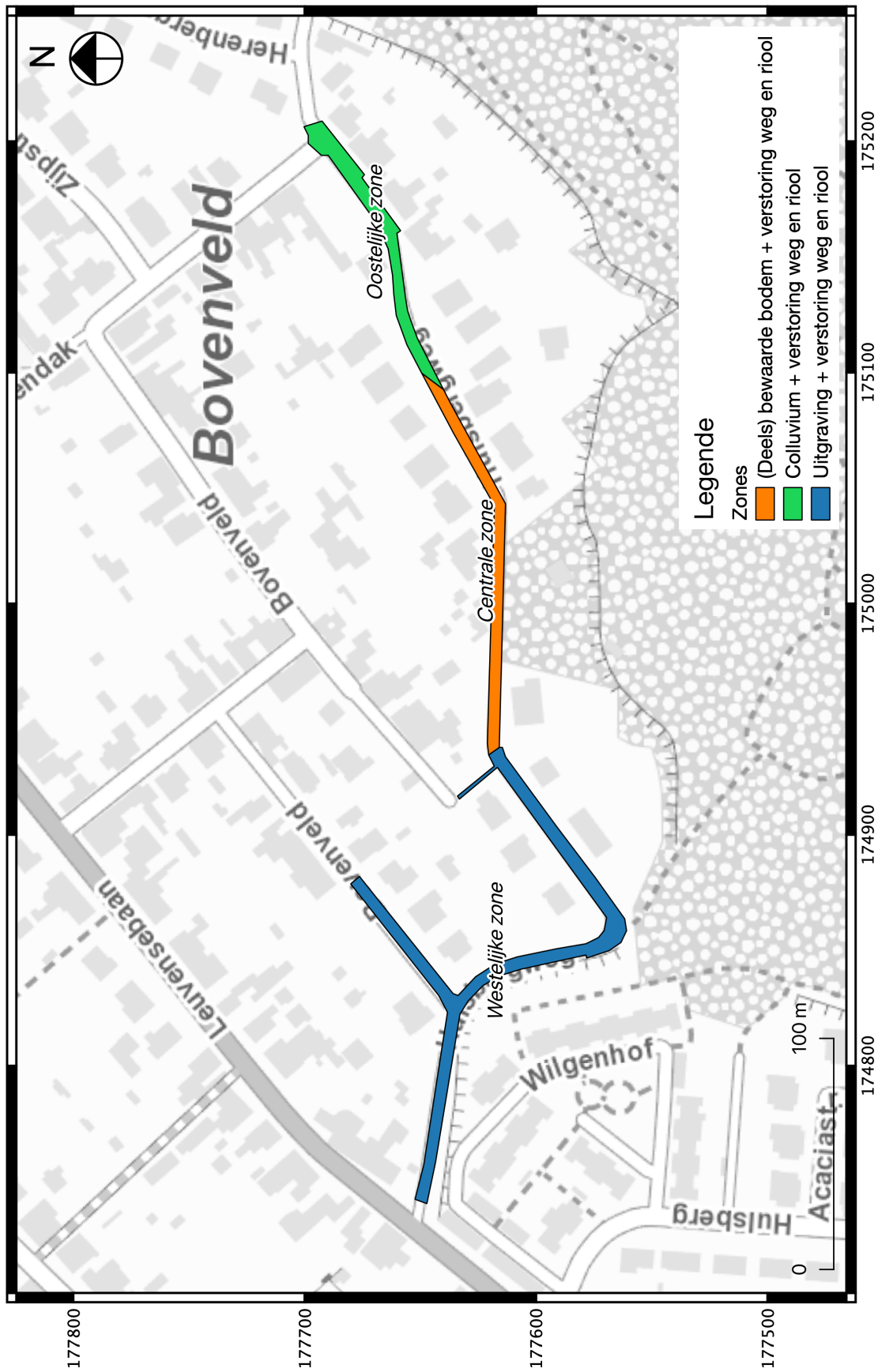

Fig. 2.4: Synthesekaart.

Bibliografie

Hagen J. 2017. "Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan de Jan van Bouwelstraat te Kessel-Lo." *ABO Archeologische rapporten 582*

Geerts D. 2020. *Een rivier van mogelijkheden: Demer en mens tijdens de laatste drie millennia voor Christus vanuit een historisch-ecologisch perspectief*. KU Leuven

Gullentops F. 1957a. "L'origine des collines du Hageland." *Bulletin van de Belgische Vereniging voor Geologie 57*

Vanaenrode W., Van de Staey I. en Driesen P. 2020 "Eindverslag: Kessel-Lo, Koningstraat 33. Werfbegleiding van de renovatie van een woonhuis incl. omgevingswerken." *Aron-Rapport 901*

Van de Konijnenburg R. 2019. "Archeologienota: Holsbeek, Leuvensebaan 298. Verslag van resultaten van het bureauonderzoek." *Haast-Rapport 36*

Van de Staey I., Driesen P. en Himpe T. 2018. "Archeologienota: Kessel-Lo, Koningstraat 33. Renovatie van een woonhuis." *Aron-Rapport 569*

Vermeersch J., Huizer J. en Hazen P. 2017. "Viaduct Wilsele fase 2, Wilsele (gemeente Leuven). Een Archeologienota." *VEC-Nota 55*

Vander Cruyssen M. 2018. "Archeologienota met beperkte samenstelling. E314 Wilsele." *Baac Vlaanderen Rapport 762*

Websites

<https://ncs.naturalsciences.be>

<https://id.erfgoed.net>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be>